

VENDIM
Nr. 24, datë 11.10.2022

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Vitore Tusha	kryetare,
Marsida Xhaferllari	anëtare,
Elsa Toska	anëtare,
Altin Binaj	anëtar,
Sonila Bejtja	anëtare,
Sandër Beci	anëtar,
Ilir Toska	anëtar,
Fiona Papajorgji	anëtare,

me sekretare Belma Lleshi, në datën 11.10.2022 mori në shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve, çështjen nr. 1 (I) 2022 të Regjistratit Themeltar, që u përket:

KËRKUES: Ilir Goci, Mustafa Goci

SUBJEKTE TË INTERESUARA: SHOQËRIA MURATI SH.P.K.,

BASHKIM KULLAJ,

AVOKATURA E SHTETIT,

BASHKIA KRUIJË,

AGJENCIA SHETETËRORE E KADASTRËS,

DREJTORIA VENDORE, KRUIJË

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimeve nr. 00-2021-1820, datë 15.11.2021, të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë; nr. 3866, datë 21.9.2017 të Gjykatës Administrative të Apelit, si të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

BAZA LIGJORE: Nenet 131, pika 1, shkronja “P” dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; ligji nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar (*ligji nr. 8577/2000*).

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Fiona Papajorgji, mori në shqyrtim pretendimet e paraqitura nga kërkuesit, që kërkuan pranimin e kërkesës, parashtrimet e subjekteve të interesuara, shoqërisë “Murati” sh.p.k. dhe Bashkim Kullaj, që kërkuar rrëzimin e kërkesës, konstatoi mungesën e prapësimeve me shkrim të subjekteve e tjera të interesuara, Avokaturës së Shtetit, Bashkisë Krujë dhe Agjencisë së Kadastrës, Drejtoria Vendore, Krujë, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

Rrethanat e çështjes

1. Komisioni i Kthimit dhe Kompensimit të Pronave, Krujë (*KKKP-ja Krujë*), me vendimin nr. 175, datë 16.6.1997, i ka njohur dhe kthyer kërkuesit Ilir Goci, si trashëgimtar i trashëgimlënës M.G., truallin, me sipërfaqe 240 m², të ndodhur në qytetin e Krujës. Vendimi është regjistruar në regjistrat hipotekore.

2. Ndërkohë, sipërfaqja e lartpërmendur rezulton të jetë e regjistruar në regjistrat hipotekore edhe në emër të subjektit të interesuar, Bashkim Kullaj. Ky i fundit, me kontratën e shitblerjes së datës 21.12.1998, ka blerë nga shtetasi M.K. tokën truall me sipërfaqe 850 m², pronë kjo e blerë nga trashëgimtarët e shtetases F.M., të cilëve, me vendimin nr. 156, datë 10.3.1995, të KKKP-së,

Krujë iu ishte kthyer sipërfaqja e truallit prej 2.224 m². Gjithashtu, mbi bazë të marrëveshjes me subjektin tjetër të interesuar, shoqërinë “Murati” sh.p.k., në sipërfaqen prej 240 m² është bërë një ndërtim.

3. Kërkuesi Ilir Goci ka pretenduar se prona e tij është zënë nga ndërtimi i lartpërmendur, prandaj në datën 17.1.2013 i është drejtuar Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Krujë me kërkesëpadi me objekt: *“Sigurimin e padisë. Detyrimin e të paditurve për njohjen pronar të paditësit mbi sipërfaqen 240 m². Detyrimin e kthimit të pronës prej 240 m² pronarëve të ligjshëm, e cila mbahet nga poseduesit pa ndonjë dokument të ligjshëm dhe kthimin e pronës në gjendjen e mëparshme. Pavlefshmërinë e lejes së ndërtimit dhënë shoqërisë së ndërtimit “Murati” sh.p.k., çregjistrimin pjesërisht të certifikatës së pronësisë, vetëm në lidhje me sip. 240 m² regjistruar në emër të Bashkim Kullaj.”*. Në procesin gjyqësor është thirrur si person i tretë Mustafa Goci, kërkuesi tjetër në gjykimin kushtetues.

4. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Krujë, me vendimin nr. 93, datë 13.3.2014, ka vendosur: *“Shpalljen e moskompetencës në lidhje me çështjen civile nr. 38/282 akti, datë 17.1.2013 regjistrimi. Dërgimin e akteve për këtë çështje Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, së cilës i përket edhe kompetenca lëndore në lidhje me këtë çështje”*, me arsyetimin se janë parashtruar së bashku kërtime të natyrës civile dhe administrative.

5. Kërkuesit Ilir Goci dhe Mustafa Goci kundër vendimit kanë paraqitur ankim të veçantë në Gjykatën e Lartë, e cila, me vendimin nr. 29, datë 6.5.2014, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit nr. 93, datë 13.3.2014, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Krujë.

6. Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Tiranë, së cilës i janë dërguar aktet, me vendimin nr. 7503/425 regjistri, datë 31.3.2015, ka vendosur: *“Veçimin e kërtimeve të kërkesëpadisë dhe konkretisht: Detyrimin e të paditurve të më njohin pronarë të sip. 240 m², e cila mbahet nga poseduesit pa ndonjë dokument të ligjshëm dhe kthimin e saj në gjendjen e mëparshme. Shpalljen e moskompetencës lëndore dhe dërgimin e akteve në lidhje me këto kërtime, Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Krujë, si gjykata kompetente nga pikëpamja lëndore dhe tokësore.”*. Ky vendim nuk është kundërshtuar nga palët ndërgjyqëse dhe për këtë arsye janë zhvilluar njëkohësisht dy procese gjyqësore, njëri proces me kërtime të natyrës juridiko-civile dhe tjetri me kërtime të natyrës juridiko-administrative.

7. Në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Krujë është zhvilluar procesi gjyqësor me objekt: *“Detyrimin e të paditurve për njohjen pronar të paditësit mbi sipërfaqen 240 m². Detyrimin e kthimit të pronës prej 240 m² pronarëve të ligjshëm, e cila mbahet nga poseduesit pa ndonjë dokument të ligjshëm dhe kthimin e pronës në gjendjen e mëparshme.”*. Në përfundim të gjykimit, me vendimin nr. 314, datë 14.6.2016, është vendosur pranimi pjesërisht i kërkesëpadisë dhe detyrimi i të paditurve ta njohin kërkuesin pronar në sipërfaqen e truallit 155 m², të ndodhur në qytetin e Krujës. Rrëzimi i kërkesëpadisë për pjesën tjetër të objektit, njohjen pronar të sipërfaqes prej 85 m² për mungesë legjitimitimi të kërkuesit, si dhe të kërimit për kthimin e pronës në gjendjen e mëparshme.

8. Pas ankimit të kërkuesve, Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr. 348, datë 24.11.2020, ka vendosur prishjen e vendimit nr. 314, datë 14.6.2016 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Krujë dhe dërgimin e çështjes për rigjykim në po këtë gjykatë, me tjetër trup gjykues. Ndaj këtij vendimi ka ushtruar rekurs kërkuesi Ilir Goci. Bazuar në të dhënat e faqes zyrtare të Gjykatës së Lartë, çështja civile është ende në shqyrtim.

9. Ndërkohë, në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë është zhvilluar procesi me objekt kërkesëpadije çregjistrimin pjesërisht të pasurive nr. 3/953 dhe nr. 3/929, në lidhje me sipërfaqen 240 m² të regjistruar në emër të subjektit të interesuar, Bashkim Kullaj dhe detyrimin e Zyrës Vendore të Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme, Krujë (ZVRPP, Krujë) për të bërë ndryshimet përkatëse. Kërkuesi Ilir Goci ka kërkuar pakësimin e objektit të kërkesëpadisë në lidhje me kërkesën për pavlefshmërinë e lejes së ndërtimit të dhënë shoqërisë, kërkesë e cila është pranuar nga Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Tiranë.

10. Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Tiranë, me vendimin nr. 2666, datë 18.5.2015, ka vendosur pranimin e kërkesëpadisë të kërkuesit Ilir Goci dhe detyrimin e ZVRPP-së, Krujë të bëjë çregjistrimin e pjesshëm të pasurisë nr. 3/929 për sipërfaqen 160 m² dhe të pasurisë nr. 3/953 për sipërfaqen 80 m² të regjistruara në emër të Bashkim Kullaj.

11. Pas ankimit të disa prej subjekteve të interesuara, Gjykata Administrative e Apelit, me vendimin nr. 3866, datë 21.9.2017, ka vendosur prishjen e vendimit nr. 2666, datë 18.5.2015, të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë dhe pushimin e gjykimit të çështjes me arsyetimin se paditësi ka ngritur një padi që nuk mund të ngrihej pa iu drejtuar më parë organit administrativ.

12. Kundër vendimit kanë paraqitur rekurs kërkuesit Ilir Goci dhe Mustafa Goci, si dhe kundërrekues shoqëria “Murati” sh.p.k. Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2021-1820, datë 15.11.2021, ka vendosur mospranimin e rekursit të paraqitur nga kërkuesit.

13. Kërkuesit në datën 15.3.2022 i janë drejtuar Gjykatës Kushtetuese (*Gjykata*) me ankim kushtetues individual sipas objektit. Kolegji i Gjykatës në datën 13.5.2022 ka vendosur kalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve.

II

Pretendimet në Gjykatën Kushtetuese

14. Kërkuesit kanë parashtruar, në mënyrë të përmbledhur, se vendimet objekt kundërshtimi kanë cenuar:

14.1 *Parimin e barazisë së armëve dhe të drejtën për t’u mbrojtur*, pasi Gjykata Administrative e Apelit nuk e ka marrë në shqyrtim apelin kundërshtues, duke e konsideruar të paraqitur jashtë afatit ligjor. Ata kanë marrë dijeni për ankimin e shoqërisë “Murati” sh.p.k. në datën 11.6.2015 dhe kanë dorëzuar apelin kundërshtues në datën 15.6.2015, ndërsa për ankimin e ZVRPP-së, Krujë kanë marrë dijeni nëpërmjet shërbimit postar në datën 18.6.2015.

14.2 *Parimin e paanshmërisë*, pasi gjyqtari A.V., i cili ka qenë pjesë e trupit gjykues në Kolegjin Administrativ të Gjykatës së Lartë në vitin 2021, ka qenë pjesë edhe e trupit gjykues në Gjykatën e Apelit Tiranë që ka gjykuar çështjen me kërkitime të natyrës civile, konkretisht detyrimin për të njohur kërkuesin pronar të sipërfaqes 240 m², për të cilën është dhënë vendimi nr. 348, datë 24.11.2020 nga Gjykata e Apelit Tiranë.

14.3 Gjykata Administrative e Apelit nuk ka bërë gjykim të drejtë, pasi nuk duhej të prishte vendimin e Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, me arsyetimin se kërkuesi nuk legjitimohej në ngritjen e padisë, në kushtet kur Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Tiranë e ka pranuar gjykimin e padisë, duke e legjitimuar kërkuesin Ilir Goci si paditës.

15. **Subjekti i interesuar, shoqëria “Murati” sh.p.k.**, në mënyrë të përmbledhur, ka prapësuar se:

15.1 *Pretendimet për cenimin e së drejtës për një proces të rregullt ligjor* nuk janë të bazuara, pasi vendimet nr. 00-2021-1820, datë 15.11.2021, të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë dhe nr. 3866, datë 21.9.2017 të Gjykatës Administrative të Apelit janë marrë në zbatim të ligjit material dhe procedural. Ndërsa pretendimet për të drejtën e pronësisë kanë lindur pas përfundimit të ndërtimit nga shoqëria “Murati” sh.p.k., sipas marrëveshjes me pronarin e truallit referuar vërtetimit nga dokumentet hipotekore, ndaj për kërkimet e parashtruara nga kërkuesit mbartin detyrime vetëm ZVRPP-ja, Krujë dhe Bashkim Kullaj.

16. **Subjekti i interesuar, Bashkim Kullaj**, në mënyrë të përmbledhur, ka prapësuar se:

16.1 Kërkesa e paraqitur në Gjykatë nuk përmbush kriteret formale dhe ligjore të parashikuara për përpilimin e kërkesave drejtuar kësaj Gjykate, pasi është emërtuar ankim, nuk është firmosur në çdo faqe, nuk janë përcaktuar subjektet e interesuara dhe baza ligjore është vetëm ajo që ka shërbyer për të paraqitur padinë.

16.2 Pretendimi se është cenuar *parimi i barazisë së armëve dhe e drejta për t’u mbrojtur*, pasi nuk është marrë në shqyrtim ankimi kundërshtues, është i pabazuar. Kërkuesit nuk kanë paraqitur prova për të vërtetuar se kanë marrë dijeni për ankimin në datën 9.6.2015.

16.3 Pretendimi për cenimin e *parimit të paanshmërisë* është i pabazuar, pasi gjyqtari A.V., ka marrë pjesë në dy gjykime të ndryshme. Ai ka qenë në vitin 2020 në Gjykatën e Apelit Tiranë, ku është dhënë vendimi nr. 348, datë 24.11.2020 për çështjen civile me objekt njohjen pronar të

kërkuesit Ilir Goci, ndërsa çështja e shqyrtuar nga Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë në vitin 2021 ka si objekt çregjistrimin pjesërisht të certifikatës së pronësisë në lidhje me sipërfaqen prej 240 m².

16.4. Në ankimin e paraqitur në Gjykatë dhe në parashtrime nuk janë paraqitur shkaqe që mund të përbëjnë shkelje kushtetuese dhe të jetë cenuar e drejta për një proces të rregullt ligjor, në aspekt të aksesit në gjykatë, standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor ose të gjykimit nga një gjykatë e caktuar me ligj.

17. **Subjektet e interesuara, Avokatura e Shtetit, Bashkia Krujë dhe Agjencia e Kadastrës, Drejtoria Vendore, Krujë** edhe pse janë njoftuar rregullisht, nuk kanë paraqitur parashtrime me shkrim.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkuarve

18. Çështja e legjitimitimit (*locus standi*) është një ndër aspektet kryesore që lidhet me inicimin e një procesi kushtetues. Sipas nenit 131, pika 1, shkronja “F”, nenit 134, pika 1, shkronja “I” dhe nenit 134, pika 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të ligjit nr. 8577/2000, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private dhe publike, mund të vërë në lëvizje Gjykatën Kushtetuese për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë.

19. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret kumulative të parashikuara në nenin 71/a, të ligjit nr. 8577/2000, që lidhen me afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësura në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale, shterimin e mjeteve juridike, mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur, si dhe rregullimet e veçanta ligjore të shqyrtimit paraprak të kërkesës.

20. Subjekti i interesuar, Bashkim Kullaj, ka prapësuar se kërkesa e paraqitur në Gjykatë nuk përmbush kriteret formale dhe ligjore të parashikuara për përpilimin e kërkesave drejtuar kësaj Gjykate, pasi është emërtuar ankim, nuk është firmosur në çdo faqe, nuk janë përcaktuar subjektet e interesuara dhe baza ligjore është vetëm ajo që ka shërbyer për të paraqitur padinë.

21. Në ndryshim nga sa pretendon subjekti i interesuar, Gjykata thekson se në shqyrtimin e kriterëve ligjore që duhet të përmbajë ankimi kushtetues individual rëndësi për gjykimin kushtetues merr përmbajtja e kërkesës së paraqitur në Gjykatë, pavarësisht anës formale të saj (titulli ose baza ligjore) dhe se elementet formale të kundërshtuara nuk pengojnë shqyrtimin e saj. Për rrjedhojë, Gjykata çmon se kërkesa i përmbush kriteret ligjore dhe formale të paraqitjes së saj.

22. Në vijim, Gjykata vlerëson se kërkuesit, si individë, legjitimohen *ratione personae*, në kuptim të shkronjës “F”, të pikës 1, të nenit 131 dhe shkronjës “I”, të pikës 1, të nenit 134, të Kushtetutës, pasi janë palë ndërgjyqëse në vendimet objekt kundërshtimi, si dhe kanë interes të drejtpërdrejtë në çështjen konkrete.

23. Në lidhje me kriterin e *shterimit të mjeteve juridike efektive*, Gjykata në jurisprudencën e saj është shprehur se kërkuesi duhet të shfrytëzojë në rrugë normale mjetet juridike, të cilat janë të përshtatshme, të disponueshme dhe të frytshme për një çështje konkrete. Shterimi i mjeteve përbën parakusht që duhet përmbushur nga kërkuesi, i cili para se t'i drejtohet Gjykatës duhet të vërtetojë se ka përdorur të gjitha mjetet juridike të njohura nga ligji dhe të mjaftueshme për të rivendosur të drejtat e shkelura. Mjetet juridike shterojnë kur, në varësi të rrethanave të çështjes, rregullat procedurale nuk parashikojnë mjete të tjera ankimi (*shih vendimin nr. 38, datë 25.4.2017, të Gjykatës Kushtetuese*). Nga ana tjetër, duhet theksuar se bëhet fjalë për shterimin e mjeteve juridike efektive, në kuptimin e shterimit të atyre mjeteve që janë të afta për të rivendosur të drejtën që pretendohet se është shkelur (*shih vendimet nr. 2, datë 17.2.2022; nr. 38, datë 2.12.2021; nr. 31, datë 4.10.2021, të Gjykatës Kushtetuese*).

24. Ky rregull nënkupton jo vetëm që individi t'u jetë drejtuar të gjitha instancave të zakonshme, por edhe që të gjitha pretendimet që ngre në këtë Gjykatë t'i ketë paraqitur më parë në këto instanca, të paktën në substancë, duke respektuar kërkesat formale dhe afatet e parashikuara në ligjin procedural (*shih vendimin nr. 15, datë 7.5.2018, të Gjykatës Kushtetuese*). Prandaj, shkella e të drejtave kushtetuese mund të pretendohet në këtë Gjykatë vetëm pas ezaurimit të të gjitha mundësive që ofron sistemi i padive dhe i apeli (shih vendimet nr. 45, datë 1.11.2013; nr. 10, datë 9.5.2005; nr. 10, datë 2.4.2003, të Gjykatës Kushtetuese).

25. Në rastin konkret, kërkuessit i janë drejtuar Gjykatës me ankim kushtetues individual pas përfundimit të procesit gjyqësor nga Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, duke pretenduar shfuqizimin e vendimit të këtij kolegji për shkak të cenimit të parimit të paanshmërisë, si dhe shfuqizimin e vendimit të Gjykatës Administrative të Apelit për shkak të cenimit të parimit të barazisë së armëve dhe të së drejtës për t'u mbrojtur, pasi nuk është marrë në shqyrtim apeli i tyre kundërshtues.

26. Gjykata paraprakisht vëren se apeli kundërshtues i paraqitur në një akt të vetëm në Gjykatën Administrative të Apelit është nënshkruar nga avokati E.D., përfaqësues i kërkuessit Ilir Goci dhe nga kërkuessi tjetër Mustafa Goci. Pretendimi për mosmarrjen në shqyrtim të tij nga Gjykata Administrative e Apelit është parashtruar vetëm në rekursin e paraqitur nga kërkuessi Mustafa Goci. Gjithsesi, në rrethanat kur të dy kërkuessit janë palë në procesin gjyqësor dhe paraqitja e apelit kundërshtues ka efekte juridike për të dy, Gjykata vlerëson se janë shteruar mjetet juridike efektive në dispozicion.

27. Për sa i përket legjitimitimit *ratione temporis*, në shkronjën "b", pika 1, e nenit 71/a të ligjit nr. 8577/2000 parashikohet se afati për paraqitjen e ankimit kushtetues individual është 4 muaj nga konstatimi i cenimit të së drejtës. Nga aktet bashkëlidhur kërkesës rezulton se procesi gjyqësor i kundërshtuar nga kërkuessit ka përfunduar me vendimin nr. 00-2021-1820, datë 15.11.2021, të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë, kurse ankimi kushtetues individual është depozituar në Gjykatë në datën 15.3.2022, pra brenda afatit ligjor të lartpërmendur.

28. Në lidhje me legjitimitimin *ratione materiae*, Gjykata vëren se kërkuessit kanë pretenduar se Gjykata Administrative e Apelit ka vendosur në mënyrë të padrejtë prishjen e vendimit të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë. Gjithashtu, kërkuessit kanë parashtruar se është cenuar e drejta për një proces të rregullt ligjor në këndvështrim të parimit të barazisë së armëve e të së drejtës për t'u mbrojtur, si dhe të parimit të paanshmërisë.

29. Për sa i përket pretendimit se Gjykata Administrative e Apelit ka vendosur në mënyrë të padrejtë prishjen e vendimit të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, nga përmbajtja e vendimit nr. 2666, datë 18.5.2015 të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë rezulton se gjykata e ka legjitimuar kërkuessin Ilir Goci si paditës bazuar në nenin 37, pika 3, të ligjit nr. 33/2012, "Për regjistrimin e pasurive të paluajtshme", sipas të cilit: "Në rastet kur dokumentet e paraqitura për regjistrim krijojnë mbivendosje, me një pasuri të regjistruar më parë, regjistruesi, me urdhër të arsyetuar, refuzon regjistrimin e pasurisë për atë pjesë që krijon mbivendosje, deri në zgjidhjen gjyqësore dhe orienton kërkuessin për zgjidhjen e çështjes në rrugë administrative a gjyqësore.". Ndërsa Gjykata Administrative e Apelit ka arsyetuar se kërkuessit nuk legjitimohen në ngritjen e padisë, pasi gjykata administrative nuk mund të angazhohet pa u shprehur më parë organi administrativ ose pa kaluar afati i parashikuar për moskthimin e një përgjigjeje nga organi administrativ edhe pse ka pasur kërkesë nga personi dhe "në rastin në shqyrtim nuk ka një kërkesë nga personi dhe nuk ka se si të ketë përgjigje apo mosveprim nga administrata" (*shih faqen 20 e vendimit të Gjykatës Administrative të Apelit*).

30. Gjykata në jurisprudencën e saj ka theksuar se interpretimi i ligjit dhe zbatimi i tij në çështjen konkrete, si dhe vlerësimi i fakteve dhe rrethanave, janë çështje që ndajnë juridiksionin e gjykatave të zakonshme nga juridiksioni kushtetues. Megjithatë, Gjykata ndërhyr në ato raste, kur gjykatat e juridiksionit të zakonshëm, përmes interpretimit dhe zbatimit të ligjit në një çështje konkrete, kanë cenuar të drejtat kushtetuese të palëve. Në këto raste, Gjykata nuk bën rivlerësimin e fakteve e të rrethanave, por një vlerësim të natyrës kushtetuese, të dallueshëm nga ai i gjykatave të juridiksionit të zakonshëm (*shih vendimet nr. 3, datë 17.2.2022; nr. 2, datë 17.2.2022, të Gjykatës Kushtetuese*).

31. Në rastin në shqyrtim Gjykata çmon se ky pretendim i kërkuësve ka të bëjë me interpretimin e ligjit, i cili nuk rezulton të lidhet me cenimin e ndonjë të drejte kushtetuese, dhe si i tillë nuk hyn në juridiksionin kushtetues, prandaj në vijim do të analizohen pretendimet e tjera të kërkuësve.

B. Për themelin e pretendimeve

B.1 Për pretendimin e cenimit të parimit të barazisë së armëve dhe të së drejtës për t'u mbrojtur.

32. Kërkuësit kanë pretenduar se Gjykata Administrative e Apelit nuk e ka marrë në shqyrtim apelin kundërshtues, duke e konsideruar të paraqitur jashtë afatit ligjor. Për ankimin e shoqërisë “Murati” sh.p.k. ata kanë marrë dijeni në datën 11.6.2015 dhe apeli kundërshtues është dorëzuar në datën 15.6.2015, ndërsa për ankimin e ZVRPP-së, Krujë kanë marrë dijeni nëpërmjet shërbimit postar në datën 18.6.2015.

33. Subjekti i interesuar, shoqëria “Murati” sh.p.k. ka prapësuar se vendimet nr. 00-2021-1820, datë 15.11.2021 të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë dhe nr. 3866, datë 21.9.2017, të Gjykatës Administrative të Apelit janë marrë në zbatim të ligjit material dhe procedural. Ndërsa, subjekti i interesuar, Bashkim Kullaj, ka prapësuar se pretendimi se nuk është marrë në shqyrtim ankimi kundërshtues është i pabazuar. Kërkuësit nuk kanë paraqitur prova për të vërtetuar se janë njohur me ankimin në datën 9.6.2015.

34. Gjykata vëren se kërkuësit në ankimin kushtetues individual nuk kanë parashtruar shprehimisht se ky pretendim lidhet me cenimin e ndonjë të drejte kushtetuese ose të një parimi konkret, por, në thelb, ai lidhet me cenimin e parimit të barazisë së armëve dhe të së drejtës për t'u mbrojtur gjatë gjykimit, të cilin Gjykata do ta analizojë në vijim.

35. Në jurisprudencën kushtetuese për parimin e barazisë së armëve është theksuar se çdo palë në proces duhet të ketë mundësi të barabarta që të paraqesë çështjen e saj. E drejta për të marrë pjesë në gjykim nuk është formale, ku palëve iu garantohet thjesht prania fizike gjatë procesit gjyqësor, por duhet që legjislacioni procedural, në radhë të parë, dhe, më pas, gjyqtari gjatë gjykimit t'u japin mundësi të barabarta palëve për të paraqitur argumente dhe prova në mbrojtje të interesave të tyre. Nëse nuk do të ekzistonte barazia e armëve në gjykim, atëherë argumentet e njëres palë do të prevalonin mbi argumentet e palës tjetër, për rrjedhojë e drejta për të marrë pjesë në gjykim do të zhvishej nga funksioni i saj kushtetues për të garantuar procesin e rregullt ligjor (*shih vendimet nr. 8, datë 23.2.2021; nr. 34, datë 29.5.2015, të Gjykatës Kushtetuese*).

36. Gjykata rithekson se shqyrtimi i çështjes dhe nxjerrja e konkluzioneve nga gjykata vetëm mbi bazën e provave të paraqitura nga një palë, pa dëgjuar pretendimet e palës tjetër, e bën të cenueshëm procesin gjyqësor. E drejta për proces të rregullt gjyqësor përfshin edhe të drejtën e të dyja palëve në proces për të pasur informacion për argumentet e palës kundërshtare, që nënkupton në parim mundësinë që palët në një seancë gjyqësore të kenë njohuri edhe për komentet mbi provat e nxjerra. Në këtë mënyrë gjykatës i dalin një sërë detyrash, mes të cilave rëndësi të veçantë merr krijimi i mundësive të barabarta për pjesëmarrjen e palëve ose përfaqësuesve të tyre në proces, si dhe mundësia e deklarimit të tyre për faktet, provat dhe vlerësimet ligjore që janë të lidhura ngushtë me çështjen që shqyrtohet në gjykatë (*shih vendimet nr. 38, datë 2.12.2021; nr. 8, datë 23.2.2021; nr. 34, datë 29.5.2015, të Gjykatës Kushtetuese*).

37. Në rastin në shqyrtim, nga përmbajtja e dosjes gjyqësore, Gjykata konstaton se ndaj vendimit të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë kanë paraqitur ankim shoqëria “Murati” sh.p.k., Bashkim Kullaj dhe ZVRPP-ja, Krujë. Ato fillimisht kanë paraqitur kërkesë për zënien e afatit të ankimit dhe më pas ankimin ndaj vendimit të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë. Konkretisht, rezulton se ankimi i plotë i shoqërisë “Murati” sh.p.k. i është njoftuar kërkuësit Ilir Goci në datën 11.6.2015. Ndërsa ankimi i plotë i ZVRRP-së, Krujë është njoftuar në datën 18.6.2015.

38. Gjykata konstaton, gjithashtu, se apeli kundërshtues i kërkuësve është depozituar në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë në datën 15.6.2015 dhe është firmosur nga avokati E.D., përfaqësues i kërkuësit Ilir Goci dhe nga kërkuësi Mustafa Goci, si dhe u është komunikuar të gjitha palëve në atë proces gjyqësor.

39. Gjykata vëren se nga përmbajtja e vendimit të Gjykatës Administrative të Apelit në lidhje me paraqitjen e apelit kundërshtues, ajo ka arsyetuar: “Shoqëria “Murati” sh.p.k., ka paraqitur kërkesë për zënien e afatit të ankimit në datën 22.5.2015, të cilin me pas e ka plotësuar me dorëzimin e ankimit të plotë në datën 9.6.2015, pra brenda afatit të përcaktuar në nenet 443 paragrafi i parë dhe 444 paragrafi i parë i KPC-së. Referuar dëftesës së komunikimit të ankimit të datës 4.6.2015, pala paditëse, Ilir Goci, ka marrë dijeni mbi ankimin e palës së paditur, shoqëria “Murati” shpk, në datën 4.6.2015. Apeli kundërshtues nga pala paditëse, Ilir Goci, është paraqitur në datën 15.6.2015, pra jashtë afatit të përcaktuar në nenin 456 të KPC-së, për pasojë apeli kundërshtues i palës paditëse nuk do të merret në shqyrtim nga Gjykata Administrative e Apelit” (sibh faqet 16-17 të vendimit të Gjykatës Administrative të Apelit).

40. Gjykata konstaton se Gjykata Administrative e Apelit në llogaritjen e afatit të përcaktuar në nenin 456 të Kodit të Procedurës Civile (KPC) për paraqitjen e apelit kundërshtues, ka marrë në konsideratë datën kur shoqëria “Murati” sh.p.k. ka paraqitur kërkesën për zënien e afatit të ankimit, duke mos u shprehur për datën kur kërkuessit kanë marrë dijeni për paraqitjen e ankimit të plotë.

41. Ndërkohë, nga përmbajtja e vendimit të Gjykatës Administrative të Apelit, Gjykata vëren se janë paraqitur të gjitha pretendimet e parashtruara nga kërkuessit në apelin kundërshtues. Një pjesë e tyre, në thelb, lidhen me parashtrimin kryesor të paraqitur në ankim edhe nga subjektet e interesuara, konkretisht se kërkuessit nuk kanë ezauruar rrugën administrative për zgjidhjen e mosmarrëveshjes të lindur gjatë regjistrimit të pronave në pronësi të tyre dhe të subjektivit të interesuar Bashkim Kullaj. Ndërsa pretendimet e tjera të parashtruara nga kërkuessit në apelin kundërshtues lidhen me cenimin e së drejtës së pronësisë nga ZVRPP-ja, Krujë gjatë regjistrimit të pronës.

42. Për pretendimin thelbësor të kërkuessve në apelin kundërshtues, Gjykata Administrative e Apelit ka arsyetuar: “Ligji i ka njohur organit administrativ mundësinë e korrigjimeve kur ka gabime në planvendosjen e pronave dhe këto gabime mund të zgjidhen në rrugë administrative. Vetëm në rast se organi administrativ refuzon t’i kryejë këto ndryshime që pretendohen nga palët vetëm atëherë personi mund t’i drejtohet gjykatës për zgjidhjen e çështjes, sepse vetëm në këtë moment ka lindur konflikti administrativ që mund të investojë gjykatën në zgjidhjen e tij. Në këto gjykime, Gjykata gjykon ligjshmërinë e veprimit ose mosveprimit administrativ dhe jo çështje që kanë të bëjnë me të drejtën e pronësisë që janë lëndë për gjykatën civile” (sibh faqen 21 të vendimit të Gjykatës Administrative të Apelit).

43. Në përfundim të gjykimit, Gjykata Administrative e Apelit ka vendosur prishjen e vendimit nr. 2666, datë 18.5.2015, të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë, Tiranë dhe pushimin e gjykimit të çështjes. Ajo ka arsyetuar se padia fillestare e ngritur nga kërkuessit ishte me kërkitime të përziera administrative dhe civile, ku thelbi lidhej me përcaktimin e së drejtës së pronësisë për pronat e mbivendosura, ndërsa çregjistrimi i njërës ose tjetrës pronë ishte pasojë e kësaj zgjidhjeje.

44. Nga sa më lart, Gjykata vlerëson se Gjykata Administrative e Apelit, duke mos u shprehur për datën se kur kërkuessit kanë marrë dijeni për paraqitjen e ankimit të plotë nga ana e subjekteve të interesuara dhe duke e konsideruar paraqitjen e apelit të tyre kundërshtues jashtë afatit ligjor, nuk ka respektuar rregullat procedurale në këtë drejtim.

45. Gjithsesi, në këtë këndvështrim, Gjykata është shprehur se jo çdo shkelje e rregullave procedurale e bën procesin të parregullt, në aspektin e shkeljes së të drejtave kushtetuese, dhe se ndikim të drejtpërdrejtë në një proces ligjor kanë ato shkelje thelbësore, vërtetimi i të cilave do të cenonte të drejtat dhe liritë themelore të individit (sibh vendimet nr. 38, datë 2.12.2021; nr. 71, datë 13.11.2017, të Gjykatës Kushtetuese). Gjatë shqyrtimit të pretendimeve për të drejtën për proces të rregullt nuk mjafton vetëm konstatimi i shkeljes procedurale, por duhet të analizohet karakteri i saj, pasojat që kanë ardhur për kërkuessin dhe për interesat që ai përfaqëson (sibh vendimin nr. 38, datë 2.12.2021, të Gjykatës Kushtetuese).

46. Bazuar në këto konsiderata, Gjykata vëren se përderisa në thelb në vendimin e kundërshtuar u është dhënë përgjigje e arsyetuar pretendimeve të kërkuessve të parashtruara në apelin kundërshtues, fakti që Gjykata Administrative e Apelit e ka konsideruar atë si të paraqitur jashtë afatit ligjor nuk ka ndikuar drejtpërdrejtë në zgjidhjen e mosmarrëveshjes dhe në zhvillimin

e procesit gjyqësor në mënyrë të drejtë. Prandaj, Gjykata çmon se thjesht kjo rrethanë nuk është e mjaftueshme për ta konsideruar procesin gjyqësor të zhvilluar në atë gjykatë të parregullt në kuptimin kushtetues.

47. Për rrjedhojë, Gjykata vlerëson se pretendimi i kërkuarve për cenimin e parimit të barazisë së armëve dhe të së drejtës së mbrojtjes gjatë gjykimit në Gjykatën Administrative të Apelit është i pabazuar.

B.2. Për pretendimin e cenimit të parimit të paanshmërisë

48. Kërkuarët kanë parashtruar se gjatë gjykimit në Gjykatën e Lartë është cenuar parimi i paanshmërisë, pasi gjyqtari i Gjykatës së Lartë A.V. ka qenë pjesë edhe e trupit gjykues në Gjykatën e Apelit Tiranë gjatë gjykimit të çështjes me objekt detyrimin për të njohur kërkuarësin pronar të sipërfaqes 240 m², për të cilën kjo gjykatë ka dhënë vendimin nr. 348, datë 24.11.2020.

49. Subjekti i interesuar, Bashkim Kullaj ka prapësuar se pretendimi për cenimin e parimit të paanshmërisë është i pabazuar, pasi gjyqtari A.V. ka marrë pjesë në dy gjykime të ndryshme.

50. Në jurisprudencën e saj Gjykata ka theksuar se parimi i paanshmërisë ka në vetvete elementin e vet *subjektiv*, i cili lidhet ngushtë me bindjen e brendshme që krijon gjyqtari për zgjidhjen e çështjes në gjykim, si dhe elementin *objektiv*, me të cilin kuptohet dhënia e garancive të nevojshme për gjykim të paanshëm nga vetë gjykata, përmes mënjanimin nga vetë ajo të çdo dyshimi të përligjur në këtë drejtim. Ndër të tjera, gjykata merr parasysh veçanërisht problemin e përbërjes së trupit gjykues, në mënyrë që të mënjanohej nga gjykimi i çështjes gjyqtarët që nuk kanë garancitë e kërkuara për paanshmëri në kuptimin objektiv. Gjykata çmon se paragjykimi eventual për paanshmërinë e gjyqtarit mund të ngrihet në hipotezën se gjyqtari është shprehur në një procedim tjetër me një vlerësim që ka të bëjë me përmbajtjen e të njëjtit fakt, në lidhje me të njëjtin subjekt. Në shtetin e së drejtës kërkesa për gjykim të paanshëm merr rëndësi të veçantë në funksion të besimit në dhënien e drejtësisë, që në shoqëritë demokratike duhet ta krijojnë në çdo rast jo vetëm palët në gjykim, por dhe çdo qytetar i thjeshtë (*shih vendimet nr. 15, datë 11.3.2021; nr. 6, datë 29.3.2018, të Gjykatës Kushtetuese*).

51. Gjykata vëren se në rastin konkret, sikurse u parashtrua, janë zhvilluar dy procese gjyqësore, njëri me kërkitime të natyrës juridiko-administrative (vendimet e të cilit janë objekt kundërshtimi në ankimin kushtetues individual) dhe tjetri me kërkitime të natyrës juridiko-civile.

52. Lidhur me procesin gjyqësor me objekt kërkitime të natyrës civile, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Krujë, me vendimin nr. 314, datë 14.6.2016, ka vendosur pranimin pjesërisht të kërkesëpadisë, pra detyrimin për të njohur kërkuarësin Ilir Goci pronar të sipërfaqes prej 240 m² (*shih paragrafët 6 dhe 7 të këtij vendimi*). Pas ankimit të kërkuarve, Gjykata e Apelit Tiranë, bazuar në nenet 466, shkronja “ç” dhe 467, shkronjat “b” dhe “e”, të KPC-së, me vendimin nr. 348, datë 24.11.2020, ka vendosur prishjen e vendimit nr. 314, datë 14.6.2016 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Krujë dhe dërgimin e çështjes për rigjykim në po këtë gjykatë, me tjetër trup gjykues, në mënyrë që kjo e fundit të hetojë lidhur me sqarimin e fakteve, si dhe cilësimin e duhur ligjor të tyre (*shih paragrafin e fundit të faqes 10 të vendimit të Gjykatës së Apelit Tiranë*). Gjykata e Apelit Tiranë i ka lënë detyrë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Krujë për të hetuar lidhur me vendimet e KKQP-së, Krujë, sipas të cilave palët pretendojnë se kanë fituar pronësinë në mënyrë që të arrihet në përfundimin nëse ka ose jo mbivendosje ndërmjet tyre. Ajo ka prishur vendimin e Gjykatës së Rrethit Gjyqësor, Krujë për shkaqe procedurale duke mos u shprehur për themelin e çështjes. Në përbërje të trupit gjykues në Gjykatën e Apelit Tiranë ka qenë edhe gjyqtari A.V.

53. Për sa i përket procesit gjyqësor me objekt kërkitime të natyrës administrative, Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Tiranë ka vendosur pranimin e kërkesëpadisë, çregjistrimin e pjesës së pasurisë dhe detyrimin e ZVRPP-së Krujë që të bëjë ndryshimet përkatëse. Gjykata Administrative e Apelit ka vendosur prishjen e vendimit të Gjykatës Administrative e Shkallës së Parë Tiranë dhe pushimin e gjykimit të çështjes. Kundër vendimit kanë paraqitur rekurs kërkuarësit, si dhe kundërrëkues shoqëria “Murati” sh.p.k. Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2021-1820, datë 15.11.2021, ka vendosur mospranimin e rekursit (*shih*

paragrafin 12 të këtij vendimi). Në trupin gjykues që ka shqyrtuar çështjen në Kolegjin Administrativ të Gjykatës së Lartë ka marrë pjesë edhe gjyqtari A.V.

54. Gjatë gjykimit në Kolegjin Administrativ të Gjykatës së Lartë, trupi gjykues ka vlerësuar se rekursi nuk përmban shkaqe nga ato të parashikuara në nenin 58 të ligjit nr. 49/2012, “Për gjykatat administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative”, të ndryshuar (ligji nr. 49/2012) dhe ka arsyetuar: *“nuk ngrihen problematika në rekurs që të bëjnë të mendohet se gjykatat më të ulëta kanë zbatuar gabim ligjin material apo procedural dhe që ky keqzbatim të jetë i një rëndësie themelore për njësimin, sigurinë dhe/ose zhvillimin e praktikës gjyqësore. Po ashtu asnjë shkelje e rëndë e normave procedurale nuk është parashtruar nga rekursuesi në mjetin e tij të ankimit para Gjykatës së Lartë”* (shih paragrafin 26 të vendimit të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë).

55. Nga sa më lart, Gjykata çmon se pavarësisht se *prima facie* proceset gjyqësore kanë të bëjnë me të njëjtat palë dhe me të njëjtën pronë objekt shqyrtimi, në thelb, pretendimet dhe kërkimet e kërkuësve në këto procese janë të natyrave ndryshme dhe me baza ligjore të ndryshme. Gjyqtari A.V. në procesin administrativ, gjatë shqyrtimit të rekursit në dhomën e këshillimit, jo vetëm që nuk ka shqyrtuar të njëjtën çështje si në procesin civil, por edhe në substancë ai nuk ka qenë në situatën që të jetë shprehur më parë në lidhje me të. Konkretisht, sikurse u theksua më lart, gjatë procesit gjyqësor civil, Gjykata e Apelit Tiranë nuk e ka zgjidhur çështjen që lidhet me cenimin e së drejtës së pronësisë të kërkuësve, por, bazuar në shkaqet e ankimi e ka kthyer atë për rigjykim për shkelje procedurale. Ndërsa gjatë procesit gjyqësor administrativ për çregjistrimin e pasurisë, trupi gjykues është kufizuar vetëm në vlerësimin nëse rekursi përmbante ose jo shkaqe nga ato të parashikuara në nenin 58, të ligjit nr. 49/2012.

56. Për sa më lart, Gjykata vlerëson se vendimet ku ka marrë pjesë gjyqtari A.V. janë marrë në përfundim të proceseve gjyqësore që kanë karakteristika të dallueshme dhe që bazohen në konsiderata e vlerësime të ndryshme të gjyqtarit. Në këto kushte, Gjykata vlerëson se pjesëmarrja në trupin gjykues e të njëjtit gjyqtar në dy vendime të dhëna për dy procese të ndryshme, nuk krijon dyshim të justifikuar për mosrespektimin e parimit të gjykimit nga një gjykatë e paanshme nga Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë.

57. Në përfundim, Gjykata çmon se pretendimet e paraqitura nga kërkuësit janë të pabazuara, sipas arsytimit të mësipërm të këtij vendimi.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131, pika 1, shkronja “P” dhe 134, pika 1, shkronja “I”, të Kushtetutës, si dhe neneve 71 dhe 72, të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, njëzëri,

VENDOSI:

1. Rrëzimin e kërkesës.

Ky vendim është përfundimtar dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Marrë, më 11.10.2022.

Shpallur, më 10.11.2022.

Kryetare: Vitore Tusha,

Anëtarë: Elsa Toska, Marsida Xhaferllari, Sandër Beci, Sonila Bejtja, Altin Binaj, Fiona Papajorgji, Ilir Toska